

No són un negoci

Sovintegen els clams contra la política migratòria europea. Sense anar més lluny, a l'ARA de dijous passat coincidien tres peces. Xavier Antich, des d'opinió ("De Calais al CIE"), parlava d'un "forat negre" que creixia "amb la indiferència, si no la passivitat còmplice, de les institucions europees i de part de la ciutadania silenciosa". En una crònica se citava: "A Europa som 500 milions de persones i podríem acollir fàcilment els 1,2 milions de refugiats que van arribar l'any passat; no estem davant d'una crisi de números, això és una crisi de solidaritat [...] i una crisi de polítiques que no funcionen, com la de l'asil i la de fronteres". Finalment, Antoni Bassas, des de la seva columna, posava de manifest que "el Canadà, sense fer gaire soroll, [...] ja ha donat asil a més de 32.000 refugiats sirians". Totes tres peces coincidien a subratllar que a ells els convé entrar a Europa.

En paral·lel a aquestes denúncies, hi ha qui opina que a nosaltres ens convé que ho facin perquè l'impacte econòmic de la immigració és positiu. Aquest argument és freqüent en tertulians poc documentats. Però no només. Fa pocs dies, un editorial d'*El País* criticava el congrés del Partit Conservador britànic adduint que "tots els estudis" demostren que la immigració té un impacte econòmic positiu sobre el país que la rep. També és fàcil trobar articles en premsa i en webs econòmiques en la mateixa línia. Els arguments que s'hi utilitzen són: l'envelliment de les poblacions europees (i la necessitat de substituir uns joves que no han nascut); que els immigrants –si treballen– contribueixen més que el que costen; que alliberen població per a ocupacions més productives que tenir cura dels nens i dels ancians; i, finalment, que les immigracions a les regions europees més dinàmi-

MIQUEL PUIG

ECONOMISTA

ques entre els anys 50 i 70 van tenir un impacte positiu.

A tots ens agradaria que el nostre interès econòmic coincidís amb allò que moralment creiem que hem de fer. Lamentablement, l'argument economicista, en el nostre cas, no té gaire sentit. És cert que a curt termini la immigració genera un benefici econòmic perquè els nousvinguts treballen i utilitzen pocs serveis socials (han superat l'edat d'escolarització i encara no són usuaris intensius de la sanitat i dels serveis socials), però es tracta d'un efecte transitori que no té en compte que els immigrants també envelleixen; en el cas dels immigrants poc qualificats (i mal remunerats), el balanç entre els impostos que hauran pagat al llarg de tota la seva vida i el cost dels serveis públics que hauran utilitzat és molt negatiu. Dissortadament, un país pot tenir les portes obertes i pot tenir un estat del benestar generós, però no pot tenir totes dues coses alhora. És cert també que entre els 50 i els 70 en certes parts d'Europa (entre les quals Catalunya) faltaven treballadors, però ara el que ens preocupa és l'atur ju-

Dissortadament, un país pot tenir les portes obertes i pot tenir un estat del benestar generós, però no pot tenir totes dues coses alhora

venil i la destrucció de llocs de treball a causa de l'automatització.

La immigració poc qualificada no és un mal negoci per a tothom, òbviament. En la mesura que depremeix els salaris més baixos, beneficia els empresaris i les famílies que en contracten. Però per al conjunt de la societat el balanç és negatiu, i per als treballadors autòctons poc qualificats, el perjudici és doble.

No tota la immigració és un mal negoci: els immigrants qualificats aporten més que el que costen, i per això països com Suïssa, Nova Zelanda, Austràlia o el Canadà els obren les portes mentre les mantenen tancades per als no qualificats. Però d'immigració qualificada n'hi ha poca i va molt buscada.

No, la immigració que truca a la nostra porta no és un bon negoci, i, per tant, tenim un conflicte entre el deure moral i l'interès econòmic.

Europa ha estat capaç de construir el millor sistema socioeconòmic que ha vist mai la humanitat: el que tracta millor els seus ciutadans més febles. Ara li toca donar la mà als seus veïns. Però no en menystinguem les dificultats. La primera, que els ciutadans han de ser convençuts de la necessitat de sacrificar-se. La segona, que no n'hi ha prou obrint la porta.

L'estiu de l'any passat Angela Merkel va dir als seus conciutadans: "Alemanya és un país fort, [...] ho podem fer [*Wir schaffen das*]". L'electorat li va girar l'esquena i, després d'unes eleccions desastroses, Merkel es planyia que li agradaria ser capaç de "tirar enrere el rellotge molts, molts anys" per tal que les administracions públiques poguessin preparar-se per gestionar adequadament la immigració.

La immigració és el repte i la possibilitat de redempció d'Europa. De fet, és l'objectiu ètic que tota col·lectivitat necessita per tenir sentit. Però no menystinguem frívolament els seus costos. Ells són un deure, però no són un negoci.

Tornem a parlar d'arquitectura

CATALINA SERRA

SUBDIRECTORA DE L'ARA

❖ L'arquitectura, en un sentit ampli, torna a ser tema de conversa després d'uns anys en què semblava que la crisi l'havia enviat al racó de pensar com a cooperadora necessària de la bombolla immobiliària. Tal vegada no és casualitat que comenci a treure el cap de la mà de la recuperació, però de moment encara ho fa amb certa humilitat i amb una manifesta voluntat de servei públic. S'està veient aquests dies en les jornades i els actes organitzats sota l'aixopluc del Congrés d'Arquitectura 2016. El format d'aquest congrés organitzat pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya és estrany i costa de trobar-hi un fil conductor, però en certa manera és un experiment que vol obrir una reflexió sobre la disciplina i el que hi ha al seu voltant partint de les bases, és a dir, del que proposen les entitats o els professionals que s'hi han sumat, amb propostes noves o, la majoria, amb els programes que ja tenien previstos d'antuvi.

❖ Quasi totes les propostes, d'acord amb l'aire del temps, tenen un component social i reivindicatiu i obvien com una cosa del passat els aspectes formals. La forma, però, també és important. I interessa. Ho demostra l'afluència que va tenir el cap de setmana passat el festival 48H Open House Barcelona. Aquesta iniciativa, implantada aquí fa sis anys, en plena crisi, ha volgut posar en valor l'arquitectura des d'una perspectiva tant patrimonial com social. Es varen obrir 211 edificis de Barcelona i altres ciutats metropolitanes, que, en conjunt, van rebre 60.000 visites. Es diu aviat. Tot i que els edificis més visitats eren històrics, el que em sembla més rellevant és la importància que dona aquest festival a l'habitatge públic i als equipaments de barri. L'any passat vaig poder visitar un pis del polígon Canyelles, dissenyat als anys 70 per Subías, Giraldez i López Iñigo, i enguany la visita va començar per una altra promoció pública, de finals dels 50, dissenyada per Antoni de Moragas, a Vallcarca. En tots dos casos hi havia una voluntat clara d'oferir habitatges de qualitat, ben pensats, a preus reduïts, i a més ho feien de manera honesta, sense renunciar a un llenguatge modern i a vegades experimental. Les visites les feien arquitectes que explicaven amb passió per què era rellevant l'edifici, però el més interessant era la participació dels veïns, que acceptaven obrir la porta de casa seva per mostrar i demostrar la validesa de la proposta arquitectònica. Amb orgull.

❖ D'arquitectura també se'n parla al Parlament, on el 19 d'octubre es va aprovar al ple la tramitació en comissió del projecte de llei d'arquitectura, que té com un dels seus objectius introduir criteris de qualitat arquitectònica en els concursos d'obra pública. Serà interessant veure si hi ha debat sobre com s'ha de definir aquesta qualitat i, sobretot, qui l'haurà de validar. La cambra catalana, però, espera per d'aquí uns mesos una llei encara més significativa, la de territori, que, com el seu nom indica, reunirà tot l'ordenament tant de l'espai urbà com del natural. D'aquesta sí que n'hauré de parlar i debatre. I molt.

L'ENCRUIA

